

manden vælger Ministeren jo selv og kan altsaa have Indflydelse paa, at det bliver en dygtig og paalidelig Formand. Dernæst skal jo Sogneraadet have Tilsyn, og faa de f. Eks. Instruks eller Cirkulære om, at Ministeriet særlig ønsker, at de ogsaa undersøge, hvorledes Manden personlig er, er jeg vis paa, at alle Betingelser ere til Stede for, at der ikke vil komme ret mange ind i Husene, der ikke ere kvalificerede dertil, og at det lille Tab, som Statskassen eventuelt vil komme til at lide paa nogle Huse, er for intet at regne mod den Fordel, der skaffes til Veje gennem de andre Huse. Og hvis Landbrugsministeren ikke ser for meget paa at faa Herremænd eller den Slags Folk til at være Formænd — de kunne maaske være gode i mange Tilfælde, jeg er ikke af dem, der mene, at de ikke due til noget, men at de særlig egne sig her, tror jeg ikke — men derimod ser hen paa at faa samvittighedsfulde, indsigtfulde og dygtige Mænd paa Pladserne, er der ingen Fare for, at Staten skal løbe ret megen Risiko. Endnu er der blot Spørgsmaalet om, hvorvidt Statskassen i Øjeblikket kan bære denne Udgift. Det have jo baade Ministeren og andre peget paa, og jeg indrømmer ogsaa, at man maa se paa Statskassens Tarv. Jeg kan dog ikke indrømme, at Statskassens Stilling nu skulde være ringere end for 5 Aar siden, da vi bevilgede 10 Mill. Men nu forlanges der i Henhold til de af Ministeren i Dag stillede Forslag kun 6 Mill., og disse Penge skulde endda tages ud af en Laanefond, som Staten opretter, de gaa ikke alle ud af Statskassen. Jeg havde dog troet, at der under et Venstreministerium vilde blive Penge nok til saadanne Foranstaltninger, der særlig skulde komme Landarbejderne til Nytte.

Jeg synes ogsaa, at der er flere Ting, der pege paa, at Statskassens Stilling ikke er saa daarlig. Det nytter jo ikke at lukke Øjnene i for, at vi i Vinter have vedtaget Love og i de første Dage maaske komme til at vedtage Love, der ville kræve temmelig store Ofre af Statskassen til andre Formaal. Men det vilde da være beklageligt, om Landarbejderne under et Venstreministerium skulde komme og sige: Under Højres Ministerier kunde vi dog faa noget, men under Venstreministeriet faa vi mindre. Under Højres Ministerier bleve mange store Sager staaende tilbage, fordi man hævdede, at der ikke var Penge til dem; under Venstres Ministerium bleve disse Sager fremmede, men af det, der skulde hjælpe Landarbejderne, blev der kun gjort saare lidt.

Vi have længe gaaet og ventet paa at faa en Lettelse i vore Toldskatter, men der er ingen Udsigt til under Venstreministeriet i en nær Fremtid at faa en Toldlov. Men naar der nu ligger paa Rigsdagens Bord den eneste Lov, der skal hjælpe Landarbejderne, haaber jeg dog, at det skal vise sig, at der er saa mange, der mene, at Statskassen kan ofre nogle Penge paa dem, at det beskedne Ændringsforslag, jeg har stillet, kan blive vedtaget. Jeg tror, at det er forsvarligt at gøre det over for Landarbejderne, og jeg tror ikke, at det er uforsvarligt at gøre det over for Statskassen. Hermed skal jeg anbefale de to af mig stillede Ændringsforslag.

Formanden: Da Dagsordenen maa føres igennem i nærværende Møde, vil jeg allerede nu gøre opmærksom paa, at det — om fornødent — vil blive fortsat i Aften.

Ordføreren (N. Pedersen): Jeg skal tillade mig paa Udvalgets Flertals Vegne at anbefale alle de af den højtærede Minister stillede Ændringsforslag. Med dem vil Forslaget betegne et yderligere, ret betydeligt Fremskridt, nemlig derved, at det aarlige Beløb forhøjes fra 2½ til 3 Mill. Den ærede sidste Taler har jo stillet et Ændringsforslag om, at der i Stedet for 3 Mill. aarlig skal udlaanes 4 Mill. Det ærede Medlem hævdede, at Udvalget i sin Tid havde sagt, at det forbeholdt sig Ret til ved 3die Behandling at stille Ændringsforslag, navnlig om en betydelig Forhøjelse af Udlaansbeløbet. Han mente, at dette ikke var sket Fyldest ved det Forslag, der nu foreligger. Jeg vil dog gøre opmærksom paa, at en Forhøjelse paa 20 pCt. dog vel med nogen Rette kan kaldes en betydelig Forhøjelse. Vi forlangte, sagde det ærede Medlem, for 5 Aar siden, 4 Mill., men det ærede Medlem maa huske paa, at skønt vi forlangte 4 Mill., endte vi med at bevilge 2 Mill., medens jeg haaber, at vi nu ende med at bevilge 3 Mill. Kr., hvilket dog maa siges at være en betydelig Forbedring mod, hvad der skete for 5 Aar siden. Det ærede Medlem kom ved forskellige Beregninger og efter mange Fradrag til det Resultat, at der var 35,000 hæderlige Landarbejdere, der fortjente at komme i Betragtning. Jeg tror, at det ærede Medlem har Ret, men, hvis det ærede Medlem gaar ud fra, at disse 35,000 vil komme i de næste 5 Aar og forlange Statslaan til Oprettelse af Husmandsbrug, tror jeg, det ærede Medlem tager fejl, og saa vil det ærede Medlems 4 Mill. jo heller